

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ερμηνεία Αποκαλυπτικών κειμένων της Καινής Διαθήκης

Ενότητα 10: Το βιβλίο της Αποκάλυψης: Β' μέρος

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Το βιβλίο της Αποκάλυψης: Β' μέρος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αποκαλυπτική ή προφητεία; (B ')

- ▶ Το βιβλίο της Αποκάλυψης επίσης ένα αποκαλυπτικό βιβλίο:
 - Ομοιότητα με αποκαλυπτικά κείμενα του περιβάλλοντος της Αποκάλυψης.
 - Στοιχεία που απαντούν σε αποκαλυπτικά βιβλία.

Αποκαλυπτικά στοιχεία: η μορφή

- ▶ Οράματα.
- ▶ Σύμβολα.
- ▶ Ο ερμηνευτής άγγελος.
- ▶ Η γραπτή μορφή της αποκάλυψης.
- ▶ Ψευδωνυμία;

Αποκαλυπτικά στοιχεία: το περιεχόμενο

- ▶ Εσχατολογία (όμως τα έσχατα κατανοούνται μέσα στην ιστορία).
- ▶ Η εγγύτητα των εσχάτων.
- ▶ Δυαλισμός;
- ▶ Απαισιοδοξία και ντετερμινισμός; (2,20–21)

Αποκαλυπτικά στοιχεία: η λειτουργία του βιβλίου

- ▶ Η Αποκάλυψη στη γραμμή της αποκαλυπτικής παράδοσης:
 - Κοινά στοιχεία με τα αποκαλυπτικά κείμενα.
 - Επανερμηνεία.
- ▶ Ένα κείμενο που απαντά στην κρίση που αντιμετωπίζει η κοινότητα εν μέσω θλίψεων.

Σύμβολα και αφήγηση (N. Frye)

Όντα	+	-
Θεός.	Ο τριαδικός Θεός.	Ο Σατανάς / ο δράκων.
Άνθρωποι.	Μητέρα, νύφη, Εκκλησία, ο ιππέας του άσπρου αλόγου.	Οι Τέσσερις ιππείς.
Ζώα.	Αρνίο, λιοντάρι, τέσσερα όντα.	Θηρία, λιοντάρι, ακρίδες.
Φυτά.	Δένδρο της ζωής.	Δέντρο του θανάτου.
Ορυκτά.	Πολύτιμοι λίθοι.	
Κατασκευές.	Ιερουσαλήμ, ναός.	Βαβυλών.
Φωτιά.	Φως (άγγελοι).	Δαίμονες (φωτιά).
Νερό.	Ποταμός της ζωής.	Η καιόμενη θάλασσα.

Συμπερασματικά

- ▶ Η Αποκάλυψη του Ιωάννη: ένα βιβλίο όχι αμιγώς αποκαλυπτικό.
- ▶ Εντάσσει δημιουργικά μέσα σε ένα νέο αφηγηματικό και θεολογικό πλαίσιο παλαιότερα προφητικά θέματα και μοτίβα.
- ▶ Νέα θεολογικά θέματα (π.χ. το Αρνίο, η παράδοση για τον Ιησού).
- ▶ Ο ρόλος που παίζει η προφητική παράδοση στην αποκαλυπτική.

Τα κεντρικά θεολογικά θέματα της Αποκάλυψης

- ▶ Ο παντοκράτωρ Θεός κύριος της ιστορίας.
- ▶ Το εσφαγμένο Αρνίο (θλίψη και δύναμη).
- ▶ Η μάχη με τις δυνάμεις του κακού.

Οι τέσσερις τρόποι ανάγνωσης της Αποκάλυψης

- ▶ **Ιστορική ανάγνωση:** Η Αποκ μέσα στο ιστορικό της πλαίσιο (το κείμενο γράφτηκε για την εποχή του).
- ▶ **Ιστορικιστική ανάγνωση:** Η Αποκ αποκαλύπτει το βαθύτερο νόημα της ιστορίας και της πορείας της.
- ▶ **Φουτουριστική ανάγνωση:** Η Αποκ δε μιλά για το παρόν του Ιω αλλά μόνο για το μέλλον της Εκκλησίας.
- ▶ **Ιδεαλιστική ανάγνωση:** Η Αποκ κάνει λόγο για διαχρονικές αξίες.

Η σημασία του βιβλίου σήμερα

- ▶ Ένας τρόπος κατανόησης του κόσμου και της ιστορίας.
- ▶ Έμφαση στην αλήθεια του Θεού.
- ▶ Θεοκεντρική κατανόηση του κόσμου.
- ▶ Μια μορφή αντίστασης σε κάθε είδους καταπίεση.
- ▶ Μία αντίληψη της ιστορίας από την οπτική των θυμάτων της.
- ▶ Όχι απομάκρυνση από τον κόσμο.
- ▶ Πραγμάτωση των εσχάτων μέσα στην ιστορία.
- ▶ Ο ρόλος των χριστιανών μέσα στην ιστορία.
- ▶ Δημιουργία και νέα δημιουργία, σωτηρία και έσχατα.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τσαλαμπούνη Αικατερίνη. «Ερμηνεία Αποκαλυπτικών κειμένων της Καινής Διαθήκης. Το βιβλίο της Αποκάλυψης: Β΄ μέρος». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS281/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Φίλιππος Γερμάνης
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.